

1979. évi 27. törvényerejű rendelet

a Magyar Népköztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem-, a hozadéki és a vagyonadók területén Budapesten, 1977. évi július 18-án aláírt egyezmény kihirdetéséről

(A megerősítő okiratok kicserélése Bonnban, 1979. év augusztus hó 27. napján megtörtént.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Magyar Népköztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem-, a hozadéki és a vagyonadók területén Budapesten, 1977. évi július 18-án aláírt egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az egyezmény magyar nyelvű szövege a következő:

*„Egyezmény
a Magyar Népköztársaság
és a Németországi Szövetségi Köztársaság között
a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem-,
a hozadéki és a vagyonadók területén*

A Magyar Népköztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság Figyelembe véve a Helsinki Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia Záróokmányát, Attól az óhajtól vezetve, hogy gazdasági kapcsolataik fejlesztése és könnyítése céljából az adóügyi akadályokat kiküszöböljék, a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

(1) Az Egyezmény, a beszédés módjára való tekintet nélkül, azokra az adókra terjed ki, amelyeket a jövedelem, a hozadék és a vagyon után a Szerződő Államok egyikében beszédnek.

(2) Jövedelem-, hozadéki és vagyonadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, a teljes vagyon, vagy a jövedelem vagy a vagyon részei vagy a hozadék után szédnek be, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a bérösszegadókat, valamint a vagyonnövekmény utáni adókat is.

(3) Az Egyezmény értelmében adóknak tekintendők

a) a Németországi Szövetségi Köztársaságban:

- a jövedelemadó,
- a társulati adó,
- a vagyonadó,
- a föld- és telekadó,
- az ipari adó;

b) a Magyar Népköztársaságban:

- a jövedelemadók,
- a nyereségadók,

a vállalati különadó,
a házadó,
a házártékadó,
a föld- és telekadó,
a közséfejlesztési hozzájárulás,
a kereskedelmi társaságok osztalék és nyereség kifizetései utáni illeték.

(4) Az Egyezmény érvényes minden olyan azonos vagy hasonló jellegű adóra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett szednek be.

3. Cikk

Általános meghatározások

(1) Az Egyezmény értelmében, ha az összefüggés mást nem kíván:

a) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés, az összefüggésnek megfelelően, a Magyar Népköztársaságot vagy a Németországi Szövetségi Köztársaságot jelenti, és ha ennek az Egyezménynek céljaira földrajzi értelemben használják, azt a területet, ahol az illető állam adójoga érvényes;

b) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyeket és a társaságokat;

c) a „társaság” kifejezés jelenti a jogi személyeket, vagy azokat a jogalanyokat, amelyeket az adóztatás szempontjából jogi személyként kezelnek;

d) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása” és a „másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelent;

e) az „illetékes hatóság” kifejezés a Magyar Népköztársaság részéről a pénzügyminisztert, a Németországi Szövetségi Köztársaság részéről a szövetségi pénzügyminisztert jelenti.

(2) Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, másképpen meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amilyent arra nézve ennek az államnak az Egyezmény által érintett adókra vonatkozó joga megállapít.

4. Cikk

Lakóhely az adó szempontjából

(1) Az Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az államnak a joga szerint ott, lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismérv alapján, adóköteles.

(2) Amennyiben egy természetes személy az (1) bekezdés szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, a következők érvényesek:

a) A személy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik. Ha mindkét Szerződő Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben létérdekeinek központja van.

b) Amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létérdekeinek központja melyik Szerződő Államban van, vagy a Szerződő Államok egyikében sem rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van.

c) Amennyiben az a) és b) pontok alapján nem határozható meg, hogy a személy melyik Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, a Szerződő Államok a 25. Cikk szerint járnak el.

(3) Amennyiben más, mint egy természetes személy az (1) bekezdés szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

(1) Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés állandó berendezést jelent, amelyben a vállalkozás tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

(2) A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) a vezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,
- f) a bányát, a kőfejtőt, vagy a föld kincseinek kiaknázására szolgáló más telepet,
- g) az olyan építési kivitelezést vagy szerelést, amelynek időtartama 12 hónapot meghalad.

(3) Nem tekintendők telephelynek:

a) azok a berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy kiszolgáltatására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy kiszolgáltatás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azokat egy másik vállalkozás megmunkálja vagy feldolgozza;

d) az állandó berendezés, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak vagy információkat szerezzenek;

e) az állandó berendezés, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozást reklámozzák, információkat adjanak, tudományos kutatást végezzenek vagy hasonló tevékenységet folytassanak, amely előkészítő vagy kisegítő jellegű.

(4) Amennyiben egy személy - kivéve az (5) bekezdés értelmében a független képviselőt - az Egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam vállalkozása érdekében tevékenykedik, úgy az előbb említett államban akkor adott a telephely, ha a személynek meghatalmazása van a vállalkozás nevében szerződéseket kötni és meghatalmazásával ebben az államban rendszeresen él, kivéve, ha tevékenysége javaknak vagy áruknak a vállalkozás részére való vételére korlátozódik.

(5) Az egyik Szerződő Állam vállalkozását nem lehet úgy tekinteni, mintha annak a másik Szerződő Államban telephelye volna, csupán azért, mert tevékenységét ott alkusz, bizományos, vagy más független képviselő útján fejti ki, amennyiben ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

(6) Egyedül azáltal, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot ural vagy azt egy olyan társaság uralja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, a két társaság egyike sem lesz a másik telephelye.

6. Cikk

Ingatlan vagyonból származó jövedelem

(1) Ingatlan vagyonból származó jövedelem abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben ez a vagyon fekszik.

(2) Az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak a joga szerint kell meghatározni, amelyben a vagyon fekszik. A kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékát, a mező- és erdőgazdasági üzemek élő és holt felszerelését, azokat a jogokat, amelyekre a földterületekre vonatkozó polgári jogi előírások nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon használati jogát, valamint az ásványlelőhelyeknek, forrásoknak és a föld más kincseinek kiaknázásáért vagy kiaknázásának jogáért járó változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogokat; hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

(3) Az (1) bekezdés az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbe adásából vagy

haszonbérbe adásából, valamint a használat minden más fajtájából származó jövedelemre érvényes.

(4) Az (1) és (3) bekezdés a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelmére és a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyonból származó jövedelemre is érvényes.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

(1) Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki tevékenységét, úgy a vállalkozás nyeresége a másik államban adóztatható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

(2) Ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejt ki, úgy ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetett volna el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet, azonos vagy hasonló feltételek mellett mint önálló vállalkozás fejtett volna ki és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye, teljesen független lett volna.

(3) A telephely nyereségének megállapításánál az e telephely miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, levonhatók, tekintet nélkül arra, hogy abban az államban merültek-e fel, ahol a telephely fekszik, vagy máshol.

(4) Javaknak és áruknak a vállalkozás részére történő pusztá vásárlása alapján a telephelynek nem számítható be nyereség.

(5) Amennyiben a nyereségekhez olyan jövedelem tartozik, amellyel az Egyezmény más cikkei foglalkoznak, úgy azoknak a cikkeknak rendelkezéseit a jelen cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Hajózás és légiforgalom

(1) Az a nyereség, amely tengeri hajóknak vagy légi járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyekben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

(2) Az a nyereség, amely belvízi hajózás lebonyolítására szolgáló hajók üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyekben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

(3) Ha egy belvízi vagy tengerhajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy hajó fedélzetén van, e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben e hajó hazai kikötője fekszik, vagy hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyikben a hajó üzemben tartója illetőséggel bír.

(4) Az előző három bekezdés értelemszerűen érvényes hajózási vagy légiforgalmi vállalkozások poolban, közös üzemeltetésben vagy egyéb nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételére is, függetlenül attól, hogy a forgalmat saját vagy bérelt járművekkel bonyolítják le.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek és ezekben az esetekben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy

pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodnak meg, vagy olyan feltételeket szabnak, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható és megfelelően megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

(1) Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, a másik államban adóztatható.

(2) Ez az osztalék mindamellett abban a Szerződő Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, ennek az államnak a joga szerint megadóztatható; az adó azonban nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5%-át, ha a jogosult egy olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaság tőkéjének legalább 25%-ával közvetlenül rendelkezik;

b) a csendestárs (4) bekezdés szerinti bevételének 25%-át;

c) az osztalék bruttó összegének 15%-át minden egyéb esetben.

(3) Amennyiben az egyik Szerződő Államban a társasági nyereség adójának tétele a felosztott nyereségekre alacsonyabb, mint a fel nem osztott nyereségekre és a különbség 20 vagy annál több százalékpont, az adó, amelyet ebben az államban az osztalék után beszednek, a (2) bekezdéstől eltérően az osztalék bruttó összegének 15%-a lehet. Ennek az is feltétele, hogy az osztalék ebben a Szerződő Államban illetőséggel bíró társaságtól származzon és élvezője a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró olyan társaság legyen, amelynek - egyedül vagy más, ez utóbbi társaságot uraló vagy e társaság által uralt személyekkel együtt - az elsőként említett államban illetőséggel bíró társaságban a szavazatra jogosító érdekeltsége közvetlenül vagy közvetve legalább 25%-os.

(4) A jelen cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből, élvezeti részvényekből vagy élvezeti jegyekből, bányarészjegyekből vagy nyereségrészesedést biztosító más jogokból származó jövedelmet, valamint egyéb társasági érdekeltségből származó olyan jövedelmet jelent, amely annak az államnak az adójoga szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedelemmel azonos elbírálás alá esik. Ide értendők a valamely vállalkozásban csendes társként való érdekeltségből, a nyereségekötvényekből vagy nyereségrészesedéses kölcsönből származó jövedelmek, továbbá a felosztások a beruházási társaságok (Investmentsfonds) részjegyeire.

(5) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem alkalmazandó, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettjének a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, telephelye van és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikket kell alkalmazni.

(6) Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik állam nem adóztathatja meg sem az osztalékot, amelyet a társaság nem ebben a másik államban illetőséggel bíró személynek fizet, sem a társaság nyereségét nem vetheti a fel nem osztott nyereség adója alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben a másik államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

(1) A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, csak a másik államban adóztatható.

(2) Az ebben a cikkben használt „kamat” kifejezés állami kölcsönökből, kötvényekből, még akkor is, ha azok a földterületre bejegyzett jelzáloggal vannak biztosítva és mindenfajta követelésből származó jövedelmet, valamint minden más jövedelmet jelent, amely annak az államnak az

adójoga szerint, amelyből származik, a kölcsönből származó jövedelemmel azonos elbírálás alá esik.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettjének a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik, telephelye van és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikket kell alkalmazni.

(4) A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha az adós maga ez az állam vagy egyik tartománya vagy ezek egyik területi köztestülete vagy valamely ebben az államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a kamat adósának, függetlenül attól, hogy a Szerződő Államok egyikében illetőséggel bír-e, az egyik Szerződő Államban telephelye van, és az adósság, ami után a kamatot fizetik, a telephely céljaira keletkezett és a kamatot a telephely viseli, a kamat abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyikben a telephely van.

(5) Ha az adós és a hitelező, vagy mindegyikük és egy harmadik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn és ezért a fizetett kamat az alapjául szolgáló követeléshez mérten meghaladja azt az összeget, amelyben az adós és a hitelező e kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy ezt a cikket csak ez utóbbi összegre lehet alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam joga szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Licencdíj

(1) A licencdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, csak a másik államban adóztatható.

(2) Az ebben a cikkben használt „licencdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek, beleértve a filmeket vagy mágnesszalagos felvételeket, szerzői jogának, szabadalmának, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a licencdíj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettjének a másik Szerződő Államban, amelyből a licencdíj származik, telephelye van és a jogok vagy vagyoni értékek, amelyekért a licencdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez tartoznak. Ebben az esetben a 7. Cikket kell alkalmazni.

(4) A licencdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha az adós maga ez az állam vagy egyik tartománya, vagy ezek egyik területi köztestülete vagy valamely ebben az államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a licencdíj adósának, függetlenül attól, hogy a Szerződő Államok egyikében illetőséggel bír-e, az egyik Szerződő Államban telephelye van, és a licencdíj fizetési kötelezettség a telephely céljaira keletkezett és a licencdíjat a telephely viseli, a licencdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, ahol a telephely van.

(5) Ha az adós és a hitelező, vagy mindegyikük és harmadik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn és ezért a fizetett licencdíj a nyújtott szolgáltatáshoz mérten meghaladja azt az összeget, amelyben az adós és a hitelező e kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy ezt a cikket csak ez utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam joga szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

(1) A 6. Cikk (2) bekezdésében meghatározott ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség abban a Szerződő Államban adóztatható, melyben ez a vagyon fekszik.

(2) Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzemi vagyona, vagy amely egy olyan

állandó berendezéshez tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás kifejtése céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az olyan nyereséget, amelyet egy ilyen telephelynek (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítésével vagy egy ilyen állandó berendezésnek az elidegenítésével érnek, a másik államban adóztatható. A 22. Cikk (3) bekezdésében említett ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség azonban csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben ez az ingó vagyon a hivatkozott cikk szerint adóztatható.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

(1) Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból, vagy más hasonló jellegű önálló tevékenységből élvez, csak ebben az államban adóztatható, kivéve, ha a személy tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó berendezéssel rendelkezik. Amennyiben a személy ilyen állandó berendezéssel rendelkezik, úgy a jövedelem a másik államban adóztatható, azonban csak annyiban, amennyiben az ennek az állandó berendezésnek tudható be.

(2) A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek és fogorvosok önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

(1) A 16., 17., 18., 19. és 20. Cikk fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró természetes személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az államban adóztatható, kivéve, ha a munkát a másik államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, úgy az ezért kapott térítés a másik államban adóztatható.

(2) Tekintet nélkül az (1) bekezdésre, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró természetes személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkáért kap, csak az először említett államban adóztatható, ha

a) a kedvezményezett a másik államban a vonatkozó naptári évben összesen nem tartózkodik hosszabb ideig, mint 183 nap, és

b) a térítést olyan személy fizeti vagy olyan személy nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik államban, és

c) a térítést nem az azt fizető személynek a másik államban lévő telephelye vagy állandó berendezése viseli.

(3) Tekintet nélkül ennek a cikknek előbbi rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajó, légi jármű vagy belvízi hajózás lebonyolítására szolgáló hajó fedélzetén végzett nem önálló munkáért járó térítés abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Felügyelőbizottsági és igazgatótanácsi térítés

A felügyelőbizottsági vagy igazgatótanácsi térítés és hasonló fizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság felügyelőbizottságának vagy igazgatótanácsának a tagja, a másik államban adóztatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

(1) Tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikkekre, az olyan jövedelem, amelyet az előadóművészek, mint színpadi, film-, rádió vagy televíziós művészek és a zeneművészek, valamint a sportolók élveznek ilyen minőségükben kifejtett személyes tevékenységükből, abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben ezt a tevékenységet kifejtik.

(2) Amennyiben az egyik Szerződő Állam egy vállalkozása a másik Szerződő Államban az (1) bekezdésben említett előadóművészt vagy sportolót léptet fel, ennek a vállalkozásnak ebből a fellépésből származó nyeresége - függetlenül ennek az Egyezménynek más rendelkezéseitől - a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a fellépő előadóművész vagy sportoló a vállalatot közvetlenül vagy közvetve uralja.

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérően az ott megjelölt jövedelem nem adóztatható abban az államban, amelyben a művészi vagy sporttevékenységet kifejtik, ha a fellépést az egyik vagy másik Szerződő Állam költségvetési eszközeiből lényegesen támogatják vagy a fellépésre a Szerződő Államok közötti kultúracsere-megállapodás keretében kerül sor.

18. Cikk

Közszolgálat

(1) A térítés, beleértve a nyugdíjat, amelyet az egyik Szerződő Állam vagy annak egyik területi köztestülete közvetlenül fizet, vagy ezen állam vagy a területi köztestület által létesített külön alapból fizetnek egy természetes személynek ennek az államnak vagy a területi köztestületnek közszolgálatban teljesített szolgálatáért, ebben az államban adóztatható. Ez azonban nem érvényes, ha a térítést a másik államban állandó illetőséggel bíró személynek fizetik.

(2) A Szerződő Államok egyikének vagy egyik területi köztestületének kereskedelmi vagy ipari tevékenységével kapcsolatban teljesített szolgálatért járó térítésre és nyugdíjra a 15., 16. és 19. Cikkek alkalmazandók.

19. Cikk

Nyugdíj

A 18. Cikk (1) bekezdésének fenntartásával a nyugdíj és hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi, nem önálló munkáért fizetnek, csak ebben az államban adóztatható.

20. Cikk

Oktatók, egyetemi, főiskolai hallgatók és kiképzés alatt álló egyéb személyek

(1) Az a természetes személy, aki az egyik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy közvetlenül azelőtt, hogy a másik Szerződő Államba ment, az az elsőként említett államban illetőséggel bírt és a másik Szerződő Államban egy elismert egyetemen, főiskolán vagy valamely más hasonló, nem nyereségszerzést célzó intézménynél való továbbtanulási, kutatási vagy oktatási tevékenység céljából legfeljebb két évig tartózkodik, ebben az államban adómentes az olyan jövedelme tekintetében, amelyet ezért a tevékenységéért külföldről élvez.

(2) Az a természetes személy, aki az egyik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy közvetlenül azelőtt, hogy a másik Szerződő Államba ment, az elsőként említett államban illetőséggel bírt és a másik Szerződő Államban csupán mint egyetemi, főiskolai hallgató vagy szakmát tanuló, vagy mint támogatás, juttatás, vagy ösztöndíj élvezője, főleg tanulmányi vagy kutatási célból legfeljebb két évig tartózkodik, ebben az államban adómentes a tartását, tanulmányait vagy kiképzését célzó

kifizetések tekintetében.

21. Cikk

Kifejezetten nem említett jövedelem

Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az előző cikkeken kifejezetten nem említett jövedelme csak ebben az államban adózható.

22. Cikk

Vagyon

(1) A 6. Cikk (2) bekezdésében meghatározott ingatlan vagyon abban a Szerződő Államban adózható, amelyben ez a vagyon fekszik.

(2) Az az ingó vagyon, amely egy vállalkozás telephelyének üzemi vagyona vagy szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló állandó berendezéshez tartozik, abban a Szerződő Államban adózható, amelyben a telephely vagy az állandó berendezés van.

(3) A nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajók és légi járművek, a belvízi hajózás lebonyolítását szolgáló hajók, valamint az az ingó vagyon, amely ezeknek a hajóknak és légi járműveknek üzemeltetésére szolgál, csak abban a Szerződő Államban adózható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

(4) Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy minden más vagyonrésze csak ebben az államban adózható.

23. Cikk

Kettős adóztatás kiküszöbölése

(1) A Németországi Szövetségi Köztársaságban illetőséggel bíró személyeknél az adót a következőképpen állapítják meg:

a) Amennyiben nem a b) pontot kell alkalmazni, azt a jövedelmet és vagyoni értéket, amely az Egyezmény alapján a Magyar Népköztársaságban adózható, a Németországi Szövetségi Köztársaság adója szempontjából az adóalapból kivesszük. A Németországi Szövetségi Köztársaság azonban az így kivett jövedelmet és vagyoni értéket a többi jövedelem és vagyon adótételének megállapításánál figyelembe veszi. Osztalékokra az első mondat csak akkor alkalmazható, ha azokat valamely a Németországi Szövetségi Köztársaságban illetőséggel bíró társaságnak a Magyar Népköztársaságban illetőséggel bíró olyan társaság fizeti, amelynek az elsőként említett társaságban a szavazatra jogosító érdekeltsége legalább 25%-os. A Németországi Szövetségi Köztársaság vagyonadóinak adóalapjából ugyancsak kivesszük a társasági érdekeltségeket, ha azok osztalékait az előző mondat értelmében az adóalapból kivesszük vagy fizetés esetén kivennék.

b) Azt az adót, amelyet a Magyar Népköztársaság joga alapján és az Egyezménnyel összhangban

1. az a) pont alá nem eső osztalékok,
2. a 16. Cikk szerinti jövedelmek és
3. a 17. Cikk szerinti jövedelmek

után fizetnek, a Németországi Szövetségi Köztársaság adójának a külföldi adók beszámításáról szóló előírásai figyelembevételével beszámítják az ezekből a jövedelmekből a Németországi Szövetségi Köztársaságban beszedett adóba.

c) Az a) pont a Magyar Népköztársaságban fekvő telephelynek beszámítható nyereségre, az olyan vagyon elidegenítéséből származó nyereségre, amely egy ilyen telephely üzemi vagyona, és olyan osztalékokra, amelyet a Magyar Népköztársaságban illetőséggel bíró társaság fizet, továbbá azokra a Magyar Népköztársaságban fekvő vagyoni értékekre, amelyekből ezeket a jövedelmeket elérik, csak akkor alkalmazható, ha a telephely vagy a társaság, amelyben az érdekeltség fennáll,

jövedelmét kizárólag vagy csaknem kizárólag a Magyar Népköztársaságban kifejtett következő tevékenységekkel szerzi: javak vagy áruk előállítása vagy értékesítése, szolgáltatás vagy bank- vagy biztosítási ügyletek lebonyolítása. Amennyiben ezek a feltételek hiányoznak, a *b)* pont alkalmazandó megfelelő módon. Ebben az esetben a vagyon megadóztatásánál a Magyar Népköztársaságban az Egyezményvel összhangban beszedett adó a Németországi Szövetségi Köztársaság adójának a külföldi adók beszámításáról szóló előírásai értelmében beszámítandó a Németországi Szövetségi Köztársaságban beszedett adóba.

(2) A Magyar Népköztársaságban illetőséggel bíró személyeknél az adót a következőképpen állapítják meg:

a) Amennyiben nem a *b)* pontot kell alkalmazni, azt a jövedelmet és vagyoni értéket, amely az Egyezmény alapján a Németországi Szövetségi Köztársaságban adóztatható, a Magyar Népköztársaság adója szempontjából az adóalapból kivesszük. A Magyar Népköztársaság azonban az így kivett jövedelmet és vagyoni értéket a többi jövedelem és vagyon adótételének megállapításánál figyelembe veszi.

b) Azt az adót, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaság joga alapján és az Egyezményvel összhangban az osztalékok után fizetnek, beszámítják az ezekből a jövedelmekből a Magyar Népköztársaságban beszedett adóba. A beszámítandó összeg azonban nem haladhatja meg a beszámítás előtt megállapított adónak azt a részét, amely ezekre a jövedelmekre esik.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

(1) Az adóztatásnál a Szerződő Államok az egyenlő elbánás általánosan elismert alapelveinek megfelelően járnak el.

(2) Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét a másik államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint a másik állam azonos tevékenységet folytató vállalkozását. Ez a rendelkezés nem értelmezhető akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeknek személyi állapot vagy családi terhek vagy egyéb személyes körülmények alapján olyan adómentes összegeket, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, amelyeket a saját területén illetőséggel bíró személyeknek nyújt.

(3) Az egyik Szerződő Állam vállalkozása, amelynek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az elsőként említett államban nem vethető sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely terheesebb, mint az az adóztatás és az azzal összefüggő kötelezettségek, amelyeknek az elsőként említett állam más hasonló vállalkozása alá van vagy alá lehet vetve.

(4) Az „adóztatás” kifejezés ebben a cikkben bármilyen fajtájú és megnevezésű adót jelent.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

(1) Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek vagy vezetnek, amely nem felel meg az Egyezménynek, úgy ezeknek az államoknak a belső joga szerinti jogorvoslat csorbitása nélkül ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír.

(2) Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülhető legyen.

(3) A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, kölcsönös egyetértéssel eloszlatni. Tanácskozhatnak közösen arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást

olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz, elkerülni.

(4) A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Amennyiben szóbeli véleménycsere az egyetértés elérése érdekében célszerűnek látszik, úgy az ilyen véleménycsere lefolytatható olyan bizottságban, amely a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből áll.

26. Cikk

Kölcsönös tájékoztatás

(1) A Szerződő Államok illetékes hatóságai kicserélik az Egyezmény végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat. Valamennyi információt, amelyet az egyik Szerződő Állam kapott, titokban kell tartani és csak olyan személyeknek és hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási hatóságokat) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezmény hatálya alá eső adók tekintetében a kivetéssel, a beszedéssel, a végrehajtással vagy a bűnüldözéssel vagy a jogorvoslatra vonatkozó határozattal foglalkoznak. Ezek a személyek és hatóságok ezeket a tájékoztatásokat csak ilyen célokra használhatják fel. A tájékoztatásokat nyilvános bírósági eljárásban vagy bírósági határozatban közzétehetik, kivéve, ha az a Szerződő Állam, amely a tájékoztatásokat adta, ez ellen kifogást emelt.

(2) Az (1) bekezdés semmi esetre sem értelmezhető úgy, mintha az a Szerződő Államok egyikét köteleznék:

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a törvényeitől vagy államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan adatok átadására, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak törvényei szerint vagy rendes igazgatási eljárásában nem szerezhetőek be;

c) olyan tájékoztatás adására, amely kereskedelmi, ipari vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást adna ki, vagy amelynek a közlése ellentmondana a közrendnek.

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli képviseletek tagjai

Az Egyezmény nem érinti a diplomáciai vagy konzuli képviseletek tagjainak adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megegyezések alapján őket megilletik.

28. Cikk

Berlin-záradék

Az Egyezmény az 1971. szeptember 3-i Négyoldalú Megállapodásnak megfelelően, összhangban a megállapított eljárással (Nyugat)Berlinre is kiterjed.

29. Cikk

Hatálybalépés

(1) Az Egyezményt meg kell erősíteni; a megerősítő okiratokat Bonnban mielőbb ki kell cserélni.

(2) Az Egyezmény két hónappal a megerősítésről szóló okiratok kicserélése után lép hatályba és mindkét Szerződő Államban azokra az adózási évekre alkalmazandó, amelyek annak az évnek december 31. napja után kezdődnek, amelyben a megerősítésről szóló okiratok kicserélése megtörtént.

30. Cikk

Hatályvesztés

Az Egyezmény határozatlan ideig marad hatályban, azonban a hatálybalépés évétől számított öt év elteltével mindegyik Szerződő Állam minden naptári év június 30-áig írásban diplomáciai úton felmondhatja az Egyezményt a másik Szerződő Államnál; ebben az esetben az Egyezmény a Szerződő Államokban már nem alkalmazandó azokra az adózási évekre, amelyek annak az évnek december 31. napja után kezdődnek, amelynek végére a felmondás történt.

KÉSZÜLT Budapesten, 1977. július 18-án, két eredeti példányban, mindkettő magyar és német nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

(Aláírások)

Jegyzőkönyv a Magyar Népköztársaság és a Németországi Szövetségi Köztársaság

a két állam között a jövedelem-, a hozadéki és a vagyonadók területén a kettős adóztatás elkerülését célzó egyezmény aláírása alkalmával 1977. július 18-án, Budapesten az alábbi, az egyezmény részét képező rendelkezésekben állapodtak meg:

(1) A 7. Cikkhez:

Az építési kivitelezésnek vagy szerelésnek abban a Szerződő Államban, amelyben a telephely van, csak olyan nyereség tudható be, amely maguknak ezeknek a tevékenységeknek az eredménye. Az a nyereség, amely a fő telephely, a vállalkozás egy másik telephelye vagy egy harmadik személy ezekkel a tevékenységekkel összefüggő vagy ezektől független áruszállításaiból származik, az építési kivitelezésnek vagy szerelésnek nem tudható be.

(2) A 8. Cikkhez:

A tengeri hajók és légi járművek nemzetközi forgalomban való üzemeltetése, valamint a belvízi hajózásra szolgáló hajók üzemeltetése magában foglalja személyek vagy áruk szállítására ügynökség fenntartását is, amennyiben az ott kifejtett tevékenységek közvetlenül a hajózással vagy légiforgalommal függenek össze, beleértve a ki- és beszállítási szolgáltatást.

(3) A 10. Cikkhez:

a) A (2) bekezdés érvényes a kereskedelmi társaságok osztalék- és nyereségkifizetései után a Magyar Népköztársaságban beszedett illetékre is;

b) A (2) bekezdés a) pontjában megjelölt adótétel érvényes azoknak a magyar közkereseti társaságoknak a nyereségkifizetéseire is, amelyek külföldi részvétellel működő gazdasági társulások.

(4) A 23. Cikkhez:

a) A magyar közkereseti társaságban való érdekelttség és az abból elért jövedelem az (1) bekezdés a) pontja első mondata alá esik;

b) Amennyiben egy a Németországi Szövetségi Köztársaságban illetőséggel bíró társaság a Magyar Népköztársaságon belüli forrásból származó jövedelmet oszt fel, az (1) bekezdés nem zárja ki a Németországi Szövetségi Köztársaság adójogának előírásai szerinti „felosztási megterhelés” megvalósítását.

KÉSZÜLT Budapesten, 1977. július 18-án, két eredeti példányban, mindkettő magyar és német nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

(Aláírások)”

3. § (1) Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1980. év január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

(2) A törvényerejű rendelet végrehajtásáról az adópolitikáért felelős miniszter gondoskodik.